

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/567/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212213782
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2013:4212213782.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno samosudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava proti žalovanej: P. M., nar. XX.X.XXXX, bytom K., B. XXX/XX, o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Súd návrh na zaplatenie sumy 248,95 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 248,95 eur od 28.8.2009 až do zaplatenia **z a m i e t a** .

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

Súd **u r č u j e** , že zmluvná podmienka uvedená v bode 3 Dodatku k Zmluve o pripojení Fix č. MT GSM XXXXXXXXXX z 8.7.2008 v znení: " V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku." je **n e p r i j a t e ľ n á** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 13.7.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 248,95 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 28.8.2009 do zaplatenia a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok z 16.12.2011 postupca - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávku voči žalovanej, ktorá uzavrela s právnym predchodcom žalobcu zmluvu podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z.. Povinnosťou žalovanej bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. V uvedenom prípade je žalovaná sankcionovaná za to, že nedodržala konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy o pripojení. Keby žalovaná splnila povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón za zľavnenú cenu.

Žalobca nereagoval na výzvu súdu z 28.11.2012 doplnením skutkových tvrdení. Predložil súdu internú históriu dobíjania služby FIX, avšak bez akéhokoľvek doplnenia skutkového tvrdenia s vysvetlením, čo uvedená história preukazuje.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu a žalovanej.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu ako aj Spr. 68/12, najmä Zmluvou o postúpení pohľadávok z 7.12.2011 spolu s prílohou č. 4.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok z 7.12.2011 vyplýva, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako postupca postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávky voči dlžníkom uvedeným v prílohe zmluvy, v ktorej je uvedená aj pohľadávka voči žalovanej vo výške 248,95 eur.

Z formulárového tlačiva spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., označenom ako Zmluva o pripojení Fix vyplýva, že žalovaná na tlačive vyplnenom uvedenou spoločnosťou dňa 8.7.2008 potvrdila prevzatie jednej mikroprocesorovej SIM karty na číslo XXXXXXXXX pre program služieb Fix 300. Z Dodatku k Zmluve o pripojení na formulárovom tlačive, spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., podpísanom uvedenou spoločnosťou a žalovanou dňa 8.7.2008 vyplýva, že predmetom dodatku je aj predaj mobilného telefónu za maximálnu kúpnu cenu 490,- Sk s tým, že žalovaná sa zaviazala užívať mesačný program po dobu 24 mesiacov. Podľa bodu 3 uvedeného dodatku sa žalovaná ako účastník zaviazala v prípade porušenia zmluvných povinností a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 7.500,- Sk.

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., ako poskytovateľ služieb zo zmluvy o pripojení fakturoval žalovanej faktúrou s variabilným symbolom 7907218802 z 8.7.2009, ktorá bola splatná do 27.8.2009, zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Z činnosti súdu je známe, že spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., zanikla bez likvidácie po zlúčení spoločnosti Slovak Telekom, a.s. s uvedenou spoločnosťou a od 1.7.2010 spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako univerzálny právny nástupca, prebral celé imanie, všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky zaniknutej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s..

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ (1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. (2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 43 ods.1 zákona číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods.2 zákona číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods.3 písm. c) citovaného zákona o elektronických komunikáciách, zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa § 43 ods.5 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení podľa písm. b) ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, podľa písm. e) ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky. Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

Dokazovaním vykonaným z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. postúpila na žalobcu zmluvou z 7.12.2011 aj pohľadávku voči žalovanej v žalovanej výške 248,95 eur. Súd mal ďalej za preukázané, že dňa 8.7.2008 spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., vyhotovila Zmluvu o pripojení a toho istého dňa vyhotovila aj Dodatok k zmluve o pripojení. Ani zmluva o pripojení a ani jej dodatok nie sú označené číslami uvedenými žalobcom v návrhu. Súd uvedenú zmluvu v znení dodatku považuje za zmluvu o pripojení podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z., ktorá je s poukazom na predmet činnosti uvedenej spoločnosti mobilného operátora aj zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasl. OZ v znení účinnom do 31.10.2008.

Z predložených listinných dôkazov súd nemal za preukázané, že by žalovaná porušila niektorú zmluvnú povinnosť a nemal ani preukázané, že v dôsledku porušenia niektorej z viacerých zmluvných povinností žalovanej špecifikovaných v Dodatku k zmluve o pripojení a zabezpečených zmluvnou pokutou po 7.500,- Sk, došlo „k následnému vypojeniu SIM karty“ žalovanej spoločnosťou mobilného operátora, pričom podľa názoru súdu, z jazykového výkladu prvej vety zmluvného ustanovenia bodu 3 Dodatku k Zmluve o pripojení z 8.7.2008 o povinnosti Účastníka zaplatiť zmluvnú pokutu (v prípade porušenia zmluvných povinností a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku) je zrejmé, že ide o kumulatívne podmienky nároku postupcu na zmluvnú pokutu, zdôraznené aj spojkou „a“. Žalobca nepreukázal ani ekvivalent zvýhodnenia žalovanej zabezpečením predaja mobilného telefónu za zľavnenú cenu a nepreukázal ani splnenie predpokladov prípadnej zodpovednosti žalovanej za škodu (postupcu). Žalobca na preukázanie dôvodnosti svojho nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, teda preukázanie porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou, napriek výzve súdu z 28.11.2012, neoznačil žiadny dôkaz až do vyhlásenia dokazovania za skončené, a tak s poukazom na § 120 ods. 1 O.s.p. neuniesol dôkazné bremeno preukázania pravdivosti svojho tvrdenia o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Súd skúmal aj platnosť dojednania o zmluvnej pokute. Je evidentné, že formulár „Dodatok k Zmluve o pripojení“ bol spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. vyhotovený vopred. Žalovaná tento štandardný formulár uvedeného mobilného operátora ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách, ktorými zmluvy o pripojení nepochybne sú, podpísala dňa 8.7.2008 bez možnosti ovplyvniť text formuláru, ktorý v bode 3 dodatku obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok žalovanej ako účastníka, v prípade porušenia niektorej z jej (viacerých) povinností a následného vypojenia SIM karty, uhradiť postupcovi zmluvnú pokutu vo výške 7.500,- Sk. Neuniklo pozornosti súdu, že pre prípad porušenia povinností mobilného operátora ako dodávateľa (poskytovateľ) nie je v dodatku k zmluve o pripojení vôbec dojednaný prípadný nárok žalovanej ako spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty mobilným operátorom ako dodávateľom. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre každý prípad porušenia jeho viacerých povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorého povinnosťou je zotrvať v zmluvnom vzťahu s mobilným operátorom po dobu 24 mesiacov a

platiť cenu služieb včas. Bez povšimnutia nemožno ponechať ani skutočnosť, že žalovanú zaťažuje povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške bez ohľadu na to, kedy v priebehu zmluvnej viazanosti poruší niektorú (hociktorú) zo svojich zmluvných povinností. Predmetom zmluvy o pripojení, v znení jej dodatku, bola kúpa mobilného telefónu žalovanou za účastníkmi zmluvného vzťahu dohodnutú zľavnenú cenu (maximálne 490,- Sk s DPH). Z takto formulovaného predmetu zmluvy o pripojení nie je zrejmé zvýhodnenie žalovanej. Podľa názoru súdu sa nejedná o žalobcom tvrdené zvýhodnenie (benefit) žalovanej, keď účastníci zmluvy sa dohodli na cene predmetu zmluvy (maximálne 490,- Sk s DPH), bez ohľadu na pultovú cenu totožného mobilného telefónu v iných zmluvných vzťahoch. Preto v danom prípade prípadná zľava z kúpnej ceny nie je plnením nad rozsah predmetu zmluvy o pripojení. Správnosti tohto záveru nasvedčuje aj simulovaná situácia, keď v prípade neodstrániteľnej vady žalovanou zakúpeného mobilného telefónu a odstúpenia žalovanej od zmluvy o pripojení, by žalovanej vznikol nárok len na vrátenie sumy 490,- Sk za vadný telefón, teda sumy, ktorú plnila ona postupcoví pri zakúpení mobilného telefónu. Súd nemal preukázané ani splnenie podmienok pre prípadnú zodpovednosť žalovanej za škodu do výšky dotácie do poskytnutého mobilného telefónu, keďže žalovaná si zakúpila mobilný telefón za dohodnutú kúpnu cenu.

Vzhľadom na nemožnosť žalovanej ovplyvniť text zmluvných dojednaní v mobilným operátorom vopred formulovanom tlačive Dodatku k zmluve o pripojení, súd zmluvné dojednania o povinnosti spotrebiteľa - žalovanej, ako účastníka zmluvy o pripojení - zaplatiť zmluvnú pokutu považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ v znení účinnom do 31.10.2008, za pomoci článku 3 ods. 1, 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS ako výkladového pravidla. Tento výklad obsahu zmluvy je s poukazom na § 54 ods. 1, 2 OZ v citovanom znení pre spotrebiteľa aj priaznivejší, keďže spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5M Cdo 20/2009 z 25.1.2011). Žalobca v tomto sporovom konaní ovládanom zásadou prejednávajúcej nevyprodukoval, podľa § 101 ods. 1 O.s.p. a § 120 ods. 1 O.s.p., žiadny dôkaz preukazujúci skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka (záväzok žalovanej zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade porušenia jej povinností) bola so žalovanou individuálne dohodnutá, teda, že žalovaná mala možnosť ovplyvniť dojednania o zmluvnej pokute v štandardnom formulári Dodatku k zmluve o pripojení. Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na § 53 ods. 5 citovaného zákona neplatnou ako celok. Spotrebiteľ v spotrebiteľských zmluvách o pripojení, s výnimkou programu a podpisu zmluvy, takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto je zakotvená v ustanovení § 54 OZ pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú spotrebiteľom, kontrolou zmluvných podmienok, poskytuje štát prostredníctvom súdov. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii spotrebiteľských zmlúv v neprospech spotrebiteľa je zjavná a viaceré rozhodnutia Súdneho dvora EÚ na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25,26,27). Súdny súd zo zákona povinný podrobiť súdnej kontrole zmluvné podmienky s cieľom vylúčiť zo života bežných spotrebiteľov neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života, čo bolo nakoniec aj cieľom čl. 6 citovanej smernice 93/13 „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobných spotrebiteľských zmluvách totožného mobilného operátora už bola predmetom súdnej kontroly a súdy ju (právoplatne) považovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku, napr. v rozsudkoch Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/125/2012, Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/46/2012, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/61/2012 a Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 11C/369/2011, ktoré sú prístupné aj verejnosti na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR (www.justice.gov.sk).

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a citovaný právoplatný rozsudok je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom do 31.10.2008 (absolútne) neplatnou ako celok, preto je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545a OZ, ktoré nadobudlo účinnosť od 1.1.2008. Aj Súdny dvor ES v rozsudku zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino konštatoval, že Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah niektorej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi

predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Z uvedeného dôvodu (neprijateľná zmluvná podmienka) súd návrh žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur zamietol bez akéhokoľvek uvažovania o jej prípadnom znížení moderáciou, keď „dojednanie“ o zmluvnej pokute súd považuje za absolútne neplatné, a tak je vylúčený aj postup podľa § 41 OZ.

Ak nie sú splnené podmienky pre zaviazanie žalovanej na plnenie žalované titulom zmluvnej pokuty, nemožno dosiahnuť plnenie sumy 248,95 eur na rovnakom skutkovom základe a na základe tých istých skutočností z iného, ako uplatneného právneho dôvodu (zmluvná pokuta), keďže žalobca v danom prípade nenavrhol zmenu petitu na základe iných skutkových okolností.

Súd v súlade s § 153 ods. 3 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktorú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú. , pričom takéto určenie je v danom prípade dôvodné aj podľa § 153 ods. 4 O.s.p..

Z uvedených dôvodov (neunesenie dôkazného bremena na preukázanie dôvodnosti účtovania zmluvnej pokuty žalovanej a neprijateľná zmluvná podmienka súd nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

Žalobca sa domáhal aj zaplatenia 9% úroku z omeškania ročne zo žalovanej sumy od 28.8.2009 až do zaplatenia. Keďže žalobca v konaní nepreukázal dôvodnosť žalobného návrhu ohľadom zaplatenia žalovanej istiny, potom nepreukázal ani dôvodnosť svojho návrhu na príslušenstvo žalovanej istiny s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ, v spojení s § 3, nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

Súd o náhrade trov celého konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. V danom prípade bola úspešným účastníkom žalovaná, ktorá postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. nenavrhol rozhodnúť o trovách konania. Žalovanej v konaní ani žiadne trovy nevznikli, a tak jej súd nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal

navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.